

Randmeerconcertbrief seizoen 2014/15 nr. 4

Goldberg Strijktrio

Cécile Gouder de Beauregard viool
Anna Magdalena den Herder altviool
Marcus van den Munckhof cello

Oude Kerk Ermelo
zaterdag 15 november 2014

- 1 programma
- 2 biografie musici
- 3/4 notities bij het concert
- 4 agenda seizoen 2014/15
- 5 contact en locaties

4e Randmeerconcert - seizoen 2014/15
zaterdag 15 november 2014 20.00 uur
Oude Kerk Ermelo

Goldberg Strijktrio

Cécile Gouder de Beauregard - viool, Anna Magdalena den Herder - altviool,
Marcus van den Munckhof - cello

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)
bewerkt door:
Dmitri Sitkovetski
(1954-heden)

Goldberg Variaties BWV 988 (1741/1985) bewerking voor strijktrio

Bij de volgende delen heeft Bach in een in 1974 teruggevonden 1e druk correcties en tempo-aanduidingen aangegeven:

Variatio 3. Canone all Unisuono
Variatio 6. Canone alla Seconda
Variatio 7. Al tempo di Giga
Variatio 9. Canone alla Terza
Variatio 10. Fugetta
Variatio 12. Canone alla Quarta.
Variatio 15. Andante. Canone alla Quinta
Variatio 16. Ouverture
Variatio 18. Canone alla Sexta.
Variatio 21. Canone alla Settima
Variatio 22. Alla breve
Variatio 24. Canone all Ottava
Variatio 27. Canone alla Nona
Variatio 30. Quodlibet

Fotografie Thomas Beijer

Anna Magdalena den Herder is cum laude afgestudeerd aan het Conservatorium van Amsterdam, waar zij studeerde bij Marjolein Dispa.

Daarnaast volgt(de) zij lessen bij Michael Gieler, Wolfram Christ, Nobuko Imai, Jürgen Kussmaul en Sven Arne Tepl. Anna Magdalena soleerde met orkesten in diverse grote zalen van Nederland met onder anderen de Trauermusik van Hindemith, Mozart's Sinfonia Concertante, Martinu Rhapsody, Telemann altviool concert en andere werken.

In kamermuziek bezetting speelde zij nationaal en internationaal samen met onder meer Gordan Nolic, Candida Thompson, Liza Ferschtman, Colin Carr, Nicolas Altstaedt, Kristine Blaumane, Paolo Ciacometti, Eva Stegeman, Diemut Poppen en tijdens festival met Lynn Harrell en Gary Hoffman. Ze trad onder meer op tijdens het Delft Kamermuziekfestival van Liza Ferschtman, het Internationaal Kamermuziekfestival den Haag, Musica Reale met leden van het Concertgebouworkest in Italië, Harriet&Friends te Oostenrijk en tijdens het Kamermuziekfestival Hoorn.

Cécile Gouder de Beauregard begon haar studie in 1998 bij Lex Korff de Gids aan het Conservatorium van Amsterdam. In 2003 onderbrak zij haar studie te Amsterdam om een jaar les te nemen bij Yuzuko Horigome aan het Conservatorium te Brussel. Vanaf 2007 was Cécile leerlinge van Ilya Grubert en in 2008 sloot ze cum laude haar bachelorstudie af. In 2010 vervolgde ze haar studie bij David Takeno aan de Guildhall School of Music and Drama te Londen. In juli 2011 behaalde ze daar haar examen Master met onderscheiding.

Cécile volgde cursussen in de Verenigde Staten, Zwitserland, Oostenrijk, Italië en Engeland en masterclasses bij o.a. Rachel Podger, Leonidas Kavakos, Gerhard Schulz, György Pauk en Michaela Martin. Zij behaalde diverse prijzen tijdens nationale en internationale concoursen. Zo speelde zij samen met pianist Hannes Minnaar in de finale van het Vriendenkrans Concours in maart 2006. En in juli 2007 bereikte ze de halve finale van het internationaal vioolconcours Tibor Varga.

Cécile treedt regelmatig op als kamermusicus met het Sequenza String Trio en in diverse andere formaties. Zo heeft zij afgelopen november 2012 met haar trio een programma verzorgd in de Kleine Zaal van het Concertgebouw. Daarnaast is zij een graag geziene gast op festivals zoals het Open Chamber Music Seminar in Prussia Cove, het Internationaal Kamermuziek Festival Schiermonnikoog en de Internationale Stichting Masterclass Apeldoorn. Daar speelde zij samen met o.a. Philippe Graffin, Vladimir Mendelssohn, Ásdís Valdimarsdóttir, Gary Hoffman, Raphael Wallfish en Colin Carr. Begin 2010 heeft Cécile meegewerkt aan de totstandkoming van een cd met werken van de Nederlandse componist Wolfgang Wijdeveld.

Sinds november 2012 heeft zij een prachtige viool in bruikleen van het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds. Deze viool is gebouwd door Francesco Goffriller (Venetië, ca. 1725).

Marcus van den Munckhof is o.a. lid van het 'Cello 8ctet Amsterdam'. Verdere informatie ontbreekt op dit moment. Daarom verwijzen wij u naar een website waarop Marc afgebeeld staat met een cello die door zijn vader is gebouwd! Overigens niet het instrument waarop Marc speelt bij het concert. <https://munckhof.wordpress.com/voortgang-van-de-nieuwe-cello/>

Goldberg Strijktrio

in de zomer van 2013/2014 bij de NJO Muziekzomer kwamen de musici bij elkaar om een mooie vorm te verzinnen voor een uitvoering van de Goldberg variaties van J.S. Bach. Zij spelen een versie bewerkt voor strijktrio door Dmitri Sitkovetsky en in een paar delen door hen zelf aangepast. Deze compositie is het enige werk van dit trio, zij hebben dit zich geheel eigen gemaakt om het zo op hoog niveau te kunnen uitvoeren.

Een bewerking van een monument

Sommige composities hebben zo'n monumentale omvang en allure dat ze zondermeer een volledig concertprogramma kunnen vullen. De Goldbergvariaties van Johann Sebastian Bach behoren tot die categorie. Bach schreef ze voor klavecimbel, en in die vorm hebben we ze drie jaar geleden ook al kunnen beluisteren. Vanavond gaat het om de versie voor strijktrio, die in 1984 gemaakt is door de (al in 1977 naar het Westen geëmigreerde) Russische violist Dmitry Sitkovetsky, een zoon van de bekende pianiste Bella Davidovich. Hij werd tot zijn bewerking geïnspireerd door de buitengewoon eigenzinnige maar ook boeiende vertolking van de Goldbergvariaties door de pianist Glenn Gould. Aan diens nagedachtenis is Sitkovetsky's bewerking dan ook opgedragen.

Bewerken van bestaande muziek was voor Bach zelf geen enkel punt. Een van de manieren waarop hij zich in zijn jonge jaren de moderne Italiaanse stijl van zijn tijd had eigen gemaakt was bijvoorbeeld het bewerken van concerten van Vivaldi voor orgel. Bachs trisonates voor orgel zijn bewerkingen van (niet bewaard gebleven) sonates voor andere bezettingen, waarschijnlijk twee violen en basso continuo. En voor zijn latere werken greep Bach dikwijls terug op stukken die hij eerder voor andere bezettingen had geschreven. Of hij zelf wel eens klavecimbelmuziek voor andere instrumenten heeft bewerkt is niet bekend, maar van zulke bewerkingen bestaan uit later tijd genoeg voorbeelden. Zo wordt 'Die Kunst der Fuge', waarbij Bach zelf geen instrumenten heeft aangegeven, vaak op strijkinstrumenten uitgevoerd; Gustav Leonhardt heeft echter overtuigend aangetoond dat Bach het wel degelijk voor een toetsinstrument heeft bedoeld.

Als de Goldbergvariaties op drie strijkinstrumenten worden gespeeld, gaat natuurlijk wel iets verloren: dat wat vanuit de klavecimbelklank en de techniek van het klavecimbelspel gedacht is. Maar er komt gelukkig ook het een en ander voor in de plaats. Voor een klavecinist is het een hele kunst om in zijn eentje de verschillende partijen van de muziek helemaal tot hun recht te laten komen, onder andere omdat het op een klavecimbel onmogelijk is binnen een melodie sommige tonen sterker of zachter te spelen dan andere. In het strijkersensemble speelt iedereen een eigen partij, en heeft daardoor meer ruimte om die partij een duidelijk profiel te geven. De afzonderlijke partijen zijn voor de luisteraar dan ook gemakkelijker te volgen. Het wonder van de meerstemmigheid is dan dat alles toch een onverbreekelijke eenheid blijkt te vormen.

De Goldbergvariaties zijn geschreven in Leipzig in 1740 of 1741. In dat laatste jaar liet Bach ze drukken onder de titel 'Clavier Übung / bestehend / in einer ARIA / mit verschiedenen Veränderungen / vors Clavicimbal / mit 2 Manualen'. Het werk behoort met de 'Canonische Veränderungen über das Weynacht-Lied: Vom Himmel hoch da komme ich her' voor orgel, 'Ein Musikalisches Opfer' en de al genoemde 'Kunst der Fuge' tot de monumentale scheppingen van Bachs laatste tien levensjaren, ieder gebaseerd op één thema, waarin hij al zijn vakkennis en ervaring als componist samenvatte en vastlegde voor iedereen die er iets van zou willen leren.

De variaties zijn genoemd naar Gottlieb Goldberg, die destijds pas dertien of veertien jaar oud was. Goldberg was als klavecinist in dienst was een graaf Kaiserling. Volgens Bachs eerste biograaf, Forkel (die allerlei bijzondere verhalen over Bach gehoord had van diens zoons, vooral Carl Philipp Emanuel), was het de bedoeling dat Goldberg de variaties voor de graaf zou spelen als afleiding tijdens diens vele slapeloze nachten, maar deze overlevering wordt tegenwoordig als een legende beschouwd. De naam van Goldberg of die van graaf Kaiserling staat niet eens op de titelpagina. Als het verhaal toch waar is, moet Goldberg, zo jong als hij was, een geniale speler zijn geweest, want de variaties stellen muzikaal en technisch buitengewoon hoge eisen.

Variatio 30. a 1 Clav. Quodlibet.

Aria da Capo e Fine

Als thema heeft Bach een 'Aria' gebruikt, een kort klavecimbelstuk, dat hij vele jaren eerder voor zijn tweede vrouw Anna Magdalena had geschreven. Het heeft een paar kenmerken van een chaconne: een dans in een (meestal rustige) driedelige maat met een dalende baslijn aan het begin. Veel chaconnes uit de Barok zijn zelfs variatiereksen op alleen die dalende baslijn van vier maten, zoals Bachs eigen beroemde Chaconne voor viool solo, maar deze Aria omvat 32 maten, verdeeld in twee delen van ieder 16 maten.

Anders dan in de viool-chaconne heeft bijna iedere variatie een eigen maatsoort, tempo en karakter, wat voor veel afwisseling zorgt – nog een reden waarom de Goldbergvariaties heel goed een volledig concert kunnen vormen.

Toch zijn de dertig variaties als één reusachtig geheel gedacht. Iedere derde variatie is een canon, d.w.z. een stem begint, enige tijd later gevolgd door een tweede die de eerste noot voor noot herhaalt. Bij iedere canon wordt het canon-interval groter: in de eerste, Variatie 3, begint de tweede stem op dezelfde toon als de eerste, in de tweede, Variatie 6, één toon hoger, in de derde, Variatie 9, een tert (twee tonen) lager, enzovoort tot Variatie 27. In Variatie 15 keert de tweede stem bovendien de eerste om; iedere stijgende beweging van de eerste stem wordt een dalende in de tweede en andersom.

Het is niet te bevatten dat Bach zichzelf zulke wetmatigheden kon opleggen, terwijl hij tegelijk gebonden was aan het grondpatroon van zijn thema, dat vooral in de baslijn naar voren komt.

Het hele werk is ook nog duidelijk in twee helften verdeeld. Variatie 16 markeert het begin van de tweede helft door de vorm van een 'ouverture' in Franse stijl, met als eerste gedeelte een statige mars met een scherp gemarkeerd ritme, en als tweede een levendige dans met veel fuga-elementen.

Variatie 30, de laatste, is geen canon, maar een 'Quodlibet': een stuk waarin verschillende bestaande liedjes met elkaar worden gecombineerd. In dit geval gaat het vooral om 'Ich bin solange nicht bei dir g'west', waarmee de variatie begint, en 'Kraut und Rüben haben mich vertrieben'. In dit laatste herkent de oplettende toehoorder gemakkelijk (zeker in deze tijd van het jaar) ons eigen 'Sinterklaasje, bonne bonne bonne'. Op verschillende toonhoogtes duikt het de hele variatie door telkens weer op. Het improviseren van Quodlibets was in de familie Bach een gezelschapsspelletje, waaraan deelnemers en toehoorders veel plezier beleefden. Niettemin is ook deze variatie een technisch hoogstandje, want de liedjes worden ook weer gecombineerd met het grondpatroon van het thema!

Als afronding van de hele cyclus wordt tenslotte de Aria in zijn oorspronkelijke vorm herhaald.

Hans Maas
7 november 2014

- 1 zaterdag 27 september 2014 20.00 u. Putten Kasteel De Vanenburg
Amsterdam Ensemble & Hanneke de Wit (sopraan)
- 2 zondag 12 oktober 2014 14.00 u. Zeewolde De Verbeelding
Esra Pehlivanli (viool) & Anastasia Safonova (piano)
- 3 zondag 26 oktober 2014 11.00 en 14.00 u. Harderwijk Catharinakapel
Eva Stegeman (viool) & Folke Nauta (piano), Huib Ramaer (verteller)
- 4 zaterdag 15 november 2014 20.00 u. Ermelo Oude Kerk
Goldberg Strijktrio
Anna Magdalena den Herder (altviool), Cécile Gouder de Beauregard (viool),
Marcus van den Munckhof (cello)
- 5 zondag 30 november 2014 14.00 u. Nunspeet Villa Vennendal
Enno Voorhorst (gitaar)
- 6 zondag 4 januari 2015 14.00 u. Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
Britten Jeugd Strijkorkest o.l.v. Loes Visser
- 7 zondag 25 januari 2015 11.00 en 14.00 u. Harderwijk Catharinakapel
Doris Hochscheid (cello) & Frans van Ruth (piano)
- 8 zondag 15 februari 2015 14.00 u. Nunspeet Villa Vennendal
Van Amsterdam Duo
Jeanine (viool) & Vincent van Amsterdam (accordeon)
- 9 zaterdag 7 maart 2015 20.00 u. Ermelo Oude Kerk
Trio Suleika
Emmy Storms (viool), Pepijn Meeuws (cello), Maurice Lammerts van Bueren (piano)
- 10 zondag 29 maart 2015 14.00 u. Zeewolde De Verbeelding
Jong Talent van Academie Muzikaal Talent o.l.v. Erica Waardenburg
- 11 zaterdag 11 april 2015 20.00 u. Putten Kasteel De Vanenburg
Michael Gees (piano)

Het Jacques Rambonnet Vriendenconcert zal plaatsvinden in Elburg op
zondag 14 december 2014 Aanvang: 14.00 uur

Contactpersonen en adressen

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. Wim Bömer

E-mail: nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. Wouter Molendijk

E-mail: harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. Henny van Manen-Aartsen

E-mail: ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. Leo van Wijk

E-mail: putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. Henk de Wit

E-mail: zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. Anne de De Vries

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl

financiën
dhr. Ruud Veldhuizen

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353813
Burg. Vermeerlaan 8, 3881 GZ Putten

concertcoördinator:
dhr. Roel Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. Maarten de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

digitale media:
dhr. Adri Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten

www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.
Concertkaarten te koop op de concertlocatie. Voorverkoop via de website.

Catharinakapel
Klooster 1
3841 EN Harderwijk

De Verbeelding
De Verbeelding 25
3892 HZ Zeewolde

Hotel NH Sparrenhorst
Eperweg 46
8072 DB Nunspeet

Kasteel De Vanenburg
Vanenburgerallee 13
3882 RH Putten

Oude Kerk
Kerkbrink 1
3851 MB Ermelo

Villa Vennendal
Vennenpad 5
8072 PX Nunspeet

Muzikado

The background of the slide features a stylized illustration of a violin in shades of brown and orange, positioned diagonally. Overlaid on the violin are several musical staves with black notes and clefs. The background has a light yellow to white gradient.

Geef een concert cadeau
Voor 21 euro bij de kassa